ALLAH KORKUSU

Korkunun Çeşitleri:

- Din Psikolojisinde korku ikiye ayrılır:

- Birinci tür korku, insanı korktuğu varlıktan uzaklaştırır. Mesela: Issız bir ormanda yalnız başına kalan bir insan, yırtıcı ve vahşi hayvanlardan korkmaya başlar. Bunun için de ormandan bir an evvel uzaklaşmak, kaçıp kurtulmak ister. Kurtuluşu korktuklarından kaçmakla bulur. Öyle kabul eder.

- İkinci tür korku ise, insanı korktuğu şeye yaklaştıran korkudur: Mesela: Bir çocuk hata yapar, hata nedeniyle de anasından, babasından korkar. Babasının hiddet tokadını yemiş olsa bile, yine kendisini babasının şefkat ve merhametle dolu olan kucağına atar. Selameti orada bulur.

Yani kurtuluşu korktuğu babasından kaçıp uzaklaşmakta değil, babasına yaklaşmakta, onun merhamet kucağına sığınmakta bulur.

- Bunun gibi Allah'tan gerçek anlamda korkan insan da Allah'tan korkmakla O'nun merhametine sığınacak ve emirlerine teslim olacaktır.

İnsanların Korkuları:

- 1-) Gece ve karanlık korkusu
- 2-) Bıçak, tabanca, vb. silahlardan korkmak.
- 3-) Yalnızlık: Yalnız kalmak da insana korku verir. Özellikle kadınlar evde tek başına kalmaktan korkarlar.
- 4-) Yüksek veya Kapalı yer korkusu
- 5-) Yırtıcı hayvanlardan korkanlar: Yılan, köpek, aslan gibi hayvanlardan korkanlar olduğu gibi fareden korkan insanları toplumda görmek mümkündür.
- 6-) Ölümden korkanlar: Ölüme hazırlıklı olmayanlar, ölüm kelimesinin soğukluğunu en yakından hissederler. Ölümden korkanlar olduğu gibi, ölüden korkanlar da vardır.

Allah’tan Hakkıyla Korkmak

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

- ***“Ey iman edenler! Allah’tan nasıl korkmak gerekiyorsa (lâzımsa) öylece korkunuz ve ancak Müslümanlar olarak can veriniz.”[1]***

- **Ayetin Tefsiri:** Müfessirlere göre “Allah’tan, O’na yaraşır şekilde korkma”nın anlamı, Müslümanın, bütün varlığı ile Allah’ın emirlerini yerine getirmeye ve yasaklarından kaçınmaya çalışmasıdır.

- Nitekim Abdullah b. Mes’ud bu ayeti şöyle açıklamıştır: “O’na asi olmayıp itaat etmek, nankör olmayıp şükretmek ve O’nu unutmaksızın hep hatırda tutmaktır.”

---

[1] Al-i İmran, 102.

- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ**

- ***"Ey İman Edenler! Allah'tan korkun ve herkes, yarın için göndermiş olduğuna baksın. Hem Allah 'tan korkun; çünkü bütün yaptıklarınızdan haberdardır."[2]***

[2] Haşr, 18.

Allah Korkusu:

- Allah korkusu iman ve ilim derecesidir. Bu bakımdan Allah’tan en çok korkanlar imanı son derece kuvvetli olanlar ve âlimlerdir. Bunun dışında kalanlar ise imanları ve ilimlerinin derecesi ölçüsünde Allah’tan korkarlar.

- إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

- ***“Allah’ın kulları içinde O’ndan hakkıyla korkanlar, âlimlerdir.”*** [3]

---

[3] Fatır, 28.

Allah Korkusunun Esası:

- Allah korkusunun esası: Allah’ın her şeyi bildiği, gördüğü, duyduğu ve bir gün bunların hesabını soracağı esasına dayanır. Yapılan hiçbir iyilik veya kötülüğün zayi olmayacağı, hiçbir günahkarın hesap ve cezadan kurtulma şansının bulunmayışı, Allah’ın azabının çetin ve önüne geçilmez oluşu, bu korkuyu meydana getirir.

Allah Korkusu Ahlakın Kaynağıdır:

- Gerçekten ahlakı yükselten, insanı faziletin zirvesine ulaştıran Allah korkusudur. Allah korkusu diğer korkulardan hiçbirine benzemez.
- Mehmet Akif ERSOY da, fazilet hissinin kaynağının Allah korkusu olduğunu şöyle ifade etmektedir:

Ne irfandır veren ahlaka yükseklik ne vicdandır.

Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.

Yüreklerden çekilmiş farz edilsin havf-ı Yezdân'ın

Ne irfanın kalır tesiri katiyen ne vicdanın."

Allah Korkusunun Özelliği:

- Aslında Allah korkusu; Allah'a karşı hürmet ve tazim manasınadır. Bir kimsenin düşmanından hissettiği korku manasına değildir. Allah korkusu, Allah'ın emirlerine itaat, nehiylerinden çekinmek şeklinde tecelli ederse makbuldür. Allah korkusunun da, Allah sevgisinin de bir başka yoldan izahı yoktur.

Her Varlık Allah’tan Korkar:

- ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

- ***Bundan sonra kalpleriniz yine katılaştı; taş gibi veya daha katı oldu. Zira öyle taşlar vardır ki, içinden nehirler fışkırır. Öylesi de vardır ki yarılıp içinden su çıkar. Bazı taşlar da Allah korkusundan aşağı yuvarlanırlar. Allah Teala yaptığınız işlerden gafil değildir.”[4]***

[4] Bakara, 74.

- **Allah Yerine İnsanlardan Korkmak:**

- **فَلاَ تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنِ**

- ***"İnsanlardan korkmayın benden korkun"***[5]

******

- **فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً**

- ***Onların üzerine savaş farz kılınınca bazıları insanlardan Allah'tan korkar gibi veya daha fazla korkmaya başladılar."***[6]

[5] Maide, 44.

- Rasulullah buyurdu ki:
- لَا يَحْقِرْ أَحَدُكُمْ نَفْسَهُ
- *“Sizden biriniz kendi kendine hakaret etmesin!”*
- قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ يَحْقِرُ أَحَدُنَا نَفْسَهُ؟
- Dediler ki: “Ey Allah’ın Resulü insan kendi kendine nasıl hakaret eder? Nasıl rezil perişan eder kendini?”
- قَالَ: " يَرَى أَمْرًا لِلَّهِ عَلَيْهِ فِيهِ مَقَالٌ، ثُمَّ لَا يَقُولُ فِيهِ،
- Rasulullah buyurdu: *“Bir durum görür ki orada Allah için bir söz söylemesi gerekirken o sözü söylemez (ve böylece kendi kendini rezil perişan eder)”*

---

[6] Nisa, 77.

- فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: مَا مَنَعَكَ أَنْ تَقُولَ فِي كَذَا وَكَذَا؟
- *"Cenabı Hak kıyamet günü o kuluna sorar: Ey kulum o makamda Benim için şöyle şöyle söylemen gerekirken niçin söylemedin?*
- فَيَقُولُ: خَشْيَةُ النَّاسِ،
- *Kul cevap verir: Yarabbi insanlardan korkum buna mani oldu.*
- فَيَقُولُ: فَإِيَّايَ كُنْتُ أَحَقَّ أَنْ تَخْشَى
- *Cenabı Hak buyurur: Ey kulum ben insanlardan daha fazla korkulmaya layık değil miydim?"*[7]

[7] İbn Mace.

Allah Korkusunun Faydaları:

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

- ***Ey iman edenler! Allah'tan korkun (emirlerine bağlanın, yasaklarından sakının) ve doğru söyleyin ki, (Allah) işlerinizi düzeltip size muvaffakiyet versin. Günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Rasulüne itaat ederse, büyük bir kurtuluşa ermiş olur."[8]***

---

[8] Ahzab, 70-71.

Allah Korkusunun Kazandırdıkları:

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْلَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

- ***Ey iman edenler! Eğer siz Allah'tan korkarsanız. O size (hakla batılı) ayıracak bir anlayış (ve bir nur) verir. Günahlarınızı örtbas eder. Allah, çok büyük lütuf sahibidir."[9]***

---

[9] Enfal, 29.

Allah'tan Korkanların Mükafatı:

- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُوْلَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ

- ***"İman eden ve salih ameller işleyenlere gelince onlar insanların en hayırlılarıdır. Onlar Rablerinin yanındaki mükâfatları alt tarafından ırmaklar akan Adn cennetleridir ki, Onlar ebedi olarak kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da Allah 'tan razı olmuşlardır. İşte bu mükâfat: Rabbinden korkan kimseye aittir."[10]***

---

[10] Beyyine, 7-8.

- فَأَمَّا مَنْ طَغَى {37} وَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا {38} فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى {39} وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى{40} فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى {41}

- ***"Artık kim azmışsa, Ve dünya hayatını ahirete tercih etmişse, Şüphesiz cehennem(onun için) tek barınaktır. Ama kim Rabbinin azametinden korkup da kendini kötülükten alıkoymuşsa, varacağı yer şüphesiz cennettir. Onun barınağı da cennettir."[11]***

[11] Naziat, 37-41.

Allah Korkusu Hakkında Güzel Sözler:

- Yahya b. Muaz'a soruldu: "Kıyamet günü insanların en emin olanı kimdir?" Şöyle cevap verdi: "Dünyada Allah korkusu üzere yaşayandır."
- Hasan Basri'ye sordular: "Ne yapalım? Öyle kimselerle sohbet ediyoruz ki, kalbimiz yerinden kopacak şekilde bizi korkutuyorlar." "Vallahi emniyet gelinceye kadar sizi korkutanla oturmak, korku gelinceye kadar emniyette bulunanlardan daha iyidir."

Allah Korkusunun Alametleri:

- Ebu'l-Leys es-Semerkandi der ki: "Yüce Allah'tan korkmanın alâmetleri yedi şeyde belli olur":

  1-) Dilde: Zira müslüman yalan söylememek, gıybet ve iftira etmemek, insanların arasını bozmamak, fuzuli söz söylememek ile Allah 'tan korktuğunu ortaya koyar. Allah 'tan korkan insan, dili ile Kur'an okur, hak ve hakikatten bahseder. Allah'ı çok çok zikir yapar, ilimle meşgul olur. Bu hareketleri ile onun Allah'tan korktuğunun alameti sayılır.

- 2-) Elde: Allah'tan korkan müslüman harama el uzatamaz. Elini Allah'ın rızası olan şeylere, helal ve itaat olan şeylere uzatır. Müslüman elini Hakka uzatmalı, hakkı tutmalı. Eli ile mazluma zulmetmemeli. Yetimin başını okşamalı, sırtını sıvazlamalı.

- 3-) Kalpte: Allah'tan korkan müslüman, kalbinden kin ve intikam duygularını, buğz ve düşmanlık hislerini, haset gibi iyilikleri mahveden kötü düşünceyi atar. Allah adını zikreder. Kalpleri titrer.

- Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor:

- **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ**

- ***Müminler ancak, Allah anıldığı zaman kalpleri (yürekleri) titreyen, kendilerine Allah'ın ayetleri okunduğunda imanlarını artıran ve yalnız Rablerine dayanıp güvenen kimselerdir."***[12]

---

[12] Enfal, 2.

- 4-) Gözde: Allah’tan korkan insan, gözü ile haram olan şeylere bakmaz. Dünyaya bakarken, rağbet gözü ile ibret nazarı ile bakar. Kendisi için helâl olmayan hiçbir harama bakmaz. Allah’tan korkan müslüman, başkalarının ırz ve namusunu kendisinin ırz ve namusu kadar aziz ve muhterem bilir. Şeytanın zehirli oku mesabesindeki kötü bakışlarla harama bakmaz.

- 5-) Midede: Allah’tan korkan insan midesine haram lokma koymaz. Çünkü haram yemek büyük günahlardandır. Allah’a ve ahiret gününe inanan ve Allah’ın azabından korkan insan haram yiyemez. Midesini haram lokmalarla dolduramaz. Dünyada haramdan zevk alıp, ahirette cehennemde yanmayı asla göze alamaz.

- 6-) Ayakta: Allah’tan korkan mümin ayağı ile haramın işleneceği, Allah’a isyan edileceği yerlere gitmez, gidemez. Allah’ın rızasını kazanacağı yerlere, ibadet ve taat yapılacak olan mabetlere gider.

- 7-) İbadetinde: Allah'tan korkan müslümanın ibadet ve taati ancak Allah rızası için olur. Amel ve ibadetinde riyadan, nifaktan korkar. Yaptığı her şeyi ihlâsla ve Allah'ın rızası için yapar.
- Mümin yukarıda sayılan yedi vazifeyi yaptığı zaman artık o, Allah Teala haklarında:
- وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ
- "***Ahiret (cennet) ise, Rabbinin katında, takva sahipleri içindir."*** (Zuhruf, 35) şeklinde buyurduğu bahtiyarlardan olur. Muttakiler sınıfına girmiş olur.

Allah Korkusunun Ölçüsü:

- فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

- ***"Öyleyse gücünüz yettiğince Allah'tan korkun dinleyin, itaat edin ve kendinizin hayrına olarak infak edin. Kim de nefsinin cimriliğinden korunursa; işte onlar, felaha erenlerin tâ kendileridir."***[13]

---

[13] Teğabün, 16.

- **Ayetin Açıklaması:** Tefsirciler derler ki; bu, emredilen hususlarda böyledir. Ama yasaklanan hususlara gelince; bunların tamamından sakınmak gerekir. Zira bir hadislerinde Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:

- فَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ فَأْتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ، وَإِذَا نَهَيْتُكُمْ عَنْ شَيْءٍ فَدَعُوهُ

- *"Size emir verdiğim zaman gücünüz nispetince onu yerine getirin. Sizi bir şeyden yasakladığım zamanda ondan uzak durun"*[14]

---

[14] Buhari, Müslim.